

LA QUARTA DIMENSIÓ

La Yvonne era una noia molt bonica. Tenia un aspecte exòtic, morena amb uns ulls grans ametllats que sempre duia pintats. De vegades, portava el cabell recollit i d'altres es deixava cabellera. Nascuda a New York, amb nacionalitat nord-americana, era filla i néta de mexicans. De ben segur que per la seva sang corrien gens dels indígenes *cucapàs*, pobladors de Tijuana a la baixa Califòrnia, d'on procedia la seva família. Va ser la meua professora d'anglès. Em vaig enamorar perdudament d'ella, en veure-la.

Feia un any que vivíem junts. Érem feliços, parlàvem *espanglish* en la intimitat. Havíem llogat un petit apartament a Encamp. Amb el que li pagaven a ella per les seves classes i mi a la meua feina a Govern no donava per a més. A Andorra, el preu de l'habitatge és molt elevat i els sous de la majoria dels treballadors massa baixos.

La Yvonne feia temps que volia anar a viure a Roma. Segons ella, era una de les ciutats més belles del món. Moderna i dinàmica, on es barregen la història i l'art. Jo tenia la vida organitzada al Principat, i no volia sortir de la meua zona de confort.

Aquells dies, ens visitava la tieta Maria, que venia des de Tijuana. Feia una setmana que voltava per Andorra fent turisme i de pas coneixent-me a mi. La Maria Pérez era la germana del pare de la Yvonne. Familiar, agradable en el tracte, directa, controladora i fantasiosa. Amb un caràcter fort, antagònic al meu. De fet, ja ens havíem discutit un parell de vegades perquè ella era molt espiritual. Jo no creia en res que la ciència no pogués explicar.

El 31 d'octubre arribant a casa, enmig del menjador hi havia un altar enorme ple de fotos de familiars de la Yvonne traspassats, dues calaveres, tequila, raïm i flors. La tia Maria m'explicà que era un altar de difunts, present en l'art i les tradicions mexicanes. Era per retre honors a persones properes que ens havien deixat i fer-les saber que els estranyàvem. Cada any els morts fan un viatge per visitar els vius. Són rebuts amb celebracions, menjar i alguns elements que els permetran reprendre novament el llarg camí de tornada al seu lloc de descans.

Començava a estar fart de la tieta, no sé per què però veure aquell altar, m'atabalava.

—Yvonne, la tieta Maria és una inculta, practica el xamanisme, creu en fantasmes i viu a l'edat mitjana. No entenc per què ha d'adornar la casa amb aquestes figures tan horribles. Què no ho veus?

—No. Deixa estar a la tieta, no ha fet res de dolent.

—Després de la mort no hi ha res. *After death there is nothing ¡Después de la muerte no hay nada!* Ho entens?— Vaig cridar.

Els dos, ens vam enfadar moltíssim, mai ens havia passat una cosa així. Vam sopar sense parlar i després a dormir, sense dir-nos res.

Estava enfadat i neguitós, em costava dormir. A mitjanit, em va semblar escoltar un soroll a la cuina, com si es tanqués una porta. Em vaig aixecar, els llums parpellejaven i un fluorescent es va fondre. Vaja, la tieta Maria es devia deixar la llum encesa. Vaig tornar al llit. La Yvonne es va despertar però no es va aixecar, la tieta dormia com un tronc.

Al cap d'una estona sonava *I Know It's Over* dels Smiths, al reproductor del menjador. Em vaig espantar en entrar i trobar-me de nou l'altar mexicà amb calaveres. Què estrany, poder m'he deixat endegat el cd, però abans a la cuina no l'havia sentit. Estava cansat, el vaig apagar i vaig tornar al llit a veure si podia dormir una estona més.

Sonà el despertador. Eren les 7 del matí. La Yvonne no tenia classe fins a les 10 i dormia. Després de prendre'm un cafè vaig sortir de casa. Havia de recollir al meu amic Carles a la carretera de la Plana. S'havia quedat sense cotxe i aquella setmana el portaria a la feina.

Estava mig adormit, ofuscat i penedit. Volia demanar perdó a la Yvonne i a la tieta Maria, però el meu orgull no m'ho deixava fer. Vaig agafar el cotxe. Minuts més tard, just quan entrava a la carretera de la Plana, a l'altura de l'escorxador, un Audi Q 5 que venia de cara i a tota velocitat, va perdre el control i se'm va tirar a sobre. Tot va ser molt ràpid, no em donà temps a reaccionar.

De cop, viatjava a través d'un túnel. Al fons veia una llum blanca, intensíssima, radiant que m'enlluernava. Estava relaxat, veia com abandonava el meu cos. Conscient que aquell tros de carn que jeia al llit del centre hospitalari, ja no em pertanyia. Era una sensació molt estranya, agradable. Tot era molt clar, estava en un estat de plenitud, gairebé d'èxtasi.

Notava una desconexió amb el meu cos. Veia a la gent, però ells a mi no. Em sentia com un observador flotant en un entorn que ja no era el meu. No notava dolor, ans el contrari, experimentava un estat de benestar, de pau interior, d'eufòria i de llibertat. Sabia que era mort, però sentia la presència del món, tot i que l'observava des de la distància. Era atemporal, immaterial, podia travessar les parets, però no podia agafar coses, ni parlar ni escriure.

Vaig decidir tornar cap a casa deambulant com un ens abstracte, incorpori, per una dimensió desconeguda. La Yvonne estava allí desmillorada, sola, trista. A penes va menjar i se'n va anar

cap al llit. L'endemà es prenia un cafè, sortia de casa i no tornava fins a la nit. Ni es maquillava. Així dia rere dia. Jo volia comunicar-me amb ella però no podia ni sabia com fer-ho. Tampoc la volia espantar i que marxés. Em vaig anar acostumant a la seva presència.

Un dia va arribar a la nit acompanyada d'un noi. Quan estava a punt d'entrar a casa, no el va deixar passar. Dies més tard vaig veure com abatuda feia les maletes i marxava. No m'havia pogut comunicar amb ella, l'havia perdut.

Ara vivia a l'apartament una parella jove amb un nen petit. No m'agrada tenir desconeguts a casa. Volia que tornés la Yvonne. Era desagradable amb els nous inquilins. Els trencava vasos, plats, donava cops de porta. No es van estar gaires dies, van marxar de seguida.

Després arribaren tres joves. Per l'aspecte i l'edat semblaven estudiants. Estaven tot el dia de gresca. La casa sempre bruta, desendreçada. Es trencaven les coses, no les arreglaven. Cada nit fumaven herba i bevien alcohol. Si seguien així, ho deixarien tot fet un desastre. De nou, vaig trencar vasos, tancar portes i petar bombetes. Crec que ni se'n van adonar de la meva presència.

De cop em trobava en una abarrotada plaça Bisbe Benlloch. Per l'aspecte, els pentinats i la roba serien els anys 60. El copríncep, president de la República francesa, el general Charles de Gaulle, estava fent un discurs. Parlava de les comunicacions terrestres, també del telèfon per connectar-nos amb l'exterior. Va baixar de la tribuna i barrejant-se amb la multitud, estrenyia les mans dels assistents en mig de l'entusiasme de tothom.

Tornava a ser present a la tarda en què la Yvonne estava construint l'altar amb la tia Maria. Estava guapíssima. Em vaig veure arribant a casa i enfadant-me amb les dues per l'altar dels morts.

Entrada la nit, vaig fer grinyolar la porta de la cuina i trencar un fluorescent, a veure si això feia reaccionar al meu jo viu, que estava molt atabalat. No em va fer cas. Va tornar al llit. Havia de captar la seva atenció. Vaig provar amb la cançó *I Know It's Over* dels Smiths. El New Musical express i la BBC deien que era la cançó més trista mai escrita. Jo n'era coneixedor d'això en vida. La lletra parla del sofriment, de l'insuportable malestar de quan has perdut l'ésser estimat. Tampoc vaig aconseguir canviar el comportament del meu jo que va apagar el cd i va tornar al llit.

Ara estaven enderrocant la casa i començaven a fer un bloc de pisos. Ja se sap, a Andorra hi ha poc terreny i el totxo sempre ha generat bons beneficis. Amb la casa demolida i reemplaçada segueixo estoicament enfront d'ella. Ja no reconec aquest espai, on vam ser tan feliços la Yvonne

i jo. Potser hauré d'acceptar que la meua vida ha estat molt curta i nímia comparada amb l'existència de l'èsser humà. Potser la felicitat és patrimoni dels vius.

De sobte, em desperto a un llit del centre hospitalari. Veig a una senyora que m'està donant cops a la cara i em crida. És la doctora Terradas. Ara noto que la matèria, la dimensió i el temps són diferents. Li dic que estic molt cansat, torno a dormir. L'endemà al matí, m'explica que he estat en coma, en parada cardíaca clínicament mort durant 3 minuts. No s'explica el que ha pogut passar. Mai ha tingut un cas així.

Em diu si recordo alguna cosa. Si he tingut alguna experiència sensorial. Li dic que no. M'explica que ha llegit a la literatura científica, que en altres casos similars al meu, hi ha pacients que han tingut experiències després de la mort. M'aclareix que els científics creuen que són degudes a períodes de manca d'oxigen cerebral. Es perd la connexió amb els magatzems de memòria i els estímuls són reemplaçats per imatges creades per la mateixa ment, desconnectada ja de l'entorn. La sensació és d'aïllament absolut, per això s'han relacionat aquestes experiències amb l'eternitat. La consciència és un producte del cervell, la seva interacció amb la persona i l'ambient, però no existeix sense vida corporal.

Tinc molt present el què m'ha passat, però no ho explicaré perquè no em prenguin per boig. Si la consciència és producte del cervell, com pot sobreviure i explicar l'experiència de la mort?